

КАЛАМБУР

ЛИСТ УЧЕНИКА И ПРОФЕСОРА ГИМНАЗИЈЕ "ЛАЗА КОСТИЋ" • БРОЈ 16 • НОВИ САД • ЈУН 2015

У овом броју:

Лазино пролеће

Беседништво

Посета Нижњем Новгороду

Лазино пролеће

Културна манифестација под називом „Лазино пролеће“ организована је у нашој школи од 14 до 23. маја и обухватила је два термина за „Отворена врата“ (14. и 16. маја 2015.), позоришне представе нашег школског позоришта „Сироти мали хрчки“ (20. маја 2015.) и „Београдска трилогија“ (23. маја 2015.) и Годишњи концерт хора Гимназије „Лаза Костић“ (16. маја 2015.)

Са „Отворених врата“ наше школе

„Београдска трилогија“

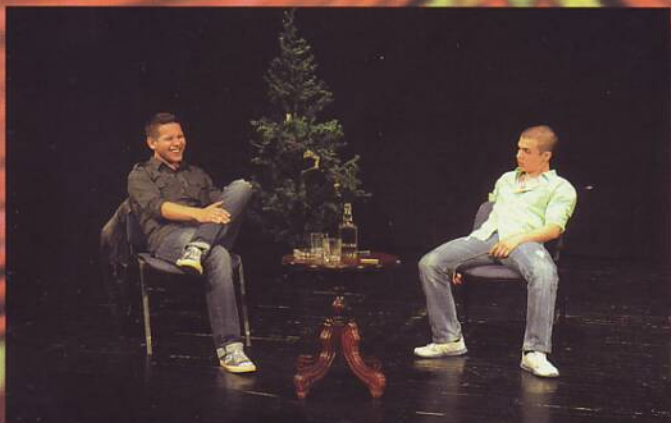
„Отворена врата“ су имала за циљ представљање наше школе будућим ђацима. У два дана било је преко 120 ученика предвођених својим наставницима из десетак новосадских основних школа. Историјат, начин и организацију рада наше школе представиле су им професорке Зорица Кокаи и Лидија Огњановић. Школски хор и оркестар, које води професорка Марина Алексић, употпунили су слику наше гимназије коју смо желели да пренесемо осмацима, будућим гимназијалцима. Након програма ученици су прошетали кроз сва три павиљона, ушли у учионице и прошли нашим прелепим парком.

Годишњи концерт хора наше Гимназије

Годишњи концерт школског хора и оркестра привукао је пуну салу родитеља, ученика, професора и пријатеља школе. Вешта палица проф. Марине Алексић водила их је целе године и резултати заједничког рада ученика и професорке - ентузијасте подстакла је снажне емоције. Посебан ужитак пружиле су етно песме „Црвен цвете“, „Небо моје“, „Вода“, „Додолице“... Уз громогласан аплауз извођачи су два пута излазили на бис и сјајном утиску додали још неколико нумера.

„Београдска трилогија“ је представа која се већ други пут изводи на сцени наше гимназије. 23. маја наши ученици (Бојан Бабић- Кића, Јован; Бранислав Алексић-Мића; Тања Дрчелић-Алена; Рената Киш-Соња; Јелена Танасић-Каћа; Михајло Перић-Дуле; Душан Вукадиновић-Милош; Снежана Кнежевић-Мара; Александар Тобџић-Дача) играли су пред пуном салом, могло би се рећи, на готово професионални начин три трагичне приче младих изгубљених у транзиционом друштву које их је уништило. Професорка Весна Зечевић је са пуно маште, енергије и уметничког дара припремила нашу екипу глумаца. Дуг и упоран аплауз био је доказ њиховог успеха.

Сцене са представе "Београдска трилогија"

Са представе "Сироти мали хрчки"

Премијера представе „Сироти мали хрчки“ изведена је 20. маја 2015. Театар апсурда прати сукоб два службеника који прети да угрози стабилност комплетне владе. Млади професор Ђорђе Петровић окушао се у режији и својим еланом анимирао ученике, који су такође почетници у овој области. Иако се ради о ученицима – глумцима аматерима (Тијана Адам, 1-1; Вељко Дрљача, 1-3; Душан Вукадиновић, 2-1; Сташа Костић, 2-2; Анастасија Гроздановић, 3-1; Нађа Вукореп, 3-1), њихова глума је била толико снажна и убедљива да их је публика наградила јаким и дугим аплаузом.

професори Наташа Милосавић и Лидија Огњановић

Завршница представе "Сироти мали хрчки"

Покрајинско такмичење у беседништву за ученике гимназија Војводине

У нашој гимназији, 27. марта 2015. године, одржано је Прво покрајинско такмичење у беседништву за ученике гимназија Војводине. Такмичење се одвијало у две категорије:

- 1) Festina Lente (беседа на задату тему)
- 2) Класична беседа познатих аутора

Гимназије које су послале своје представнике су: Гимназија „Јован Јовановић Змај“ (Нови Сад), Карловачка гимназија (Сремски Карловци), Митровачка гимназија (Сремска Митровица), Гимназија из Инђије, Гимназија „Сава Шумановић“ (Шид), Белоцркванска гимназија (Бела Црква), Гимназија „Борислав Петров Браца“ (Вршац) и наравно, наша гимназија, домаћин такмичења Гимназија „Лаза Костић“ (Нови Сад).

Задатак да оцени ко је од 16 пријављених такмичара показао најбоље умеће и вештине беседништва имао је трочлани жири: проф. др реторике Здравко Јеж, са Привредне академије у Новом Саду, проф. др правне етике Борислав Гроздић са Војне академије у Београду и новосадски глумац Миљан Давидовић.

Поздравну реч домаћина упутио је директор Гимназије „Лаза Костић“ проф. Вукашин Лазовић, док је програм водила професорица Зорица Кокаи.

Након поздравне речи директора Гимназије „Лаза Костић“ господина Вукашина Лазовића, програм је водила професорка Зорица Кокаи. На сцени су се смењивали млади гимназијалци који су оправдали поверење својих ментора и гимназија чији су били представници.

Жири је након дужег гласања донео следећу одлуку: У категорији Festina Lente као најбоља проглашена је Софија Лазећ из Карловачке гимназије, са освојених 13,8 бодова; друго место заузео је Јован Јеромела из Гимназије „Јован Јовановић Змај“ са освојених 12,8 бодова; док је треће место припало Даници Хован из Гимназије „Сава Шумановић“ са освојених 11,8 бодова.

У категорији класичне беседе познатих аутора прво место припало је Вукашину Зорићу из Гимназије „Јован Јовановић Змај“ са освојених 14,2 бода; друго место заузео је Милош Милашиновић из Гимназије „Сава Шумановић“ са освојених 13,2 бода; док је треће место припало Бојану Бабићу из Гимназије „Лаза Костић“ са освојених 13,1 бод.

Награђеним такмичарима још једном честитамо!

Координатори такмичења: професори Весна Зечевић, Лидија Огњановић, Наташа Милосавић, Елена Верзоти, Јасмина Вуковљак, Дражен Вукобратовић и Ђорђе Петровић.

Беседа наше такмичарке у категорији задате беседе „Festina lente!“

Пожури полако - Festina lente!

Шта је уопште време? Зашто тако брзо пролази? На кога га трошимо? Шта је овај бескрајни универзум у ком време иде само у једном смеру и зашто се будућност толико мало разликује од прошлости?

Зашто журим, а сви ми говоре да је преда мном све време овога света?! Рећи ћу Вам зашто. У природи човека јесте да трага за знањем и успехом. Од првог корака журим да га ускледим са временом у ком живим. Све ми је усмерено ка учењу и вештини држања корака да ме други не би прстигли. Оптужују ме за мегаломанске жеље, лицемерно ми постављају кратке рокове, осуђују ми планове и на крају, затварајући ми врата пред носом, правдају своје поступке, речима ФЕСТИНА ЛЕНТЕ. Питам ја све Вас који сте се усудили да судите другима, потцењујете њихове приложене жртве и утрошено време, да ли бих ја данас овде стајала да сам успорила?

Како ста Ви стизали до властитих циљева, ишли сте брзо или полако? Небитно којим се темпом крећемо, чини ми се да је у свим цивилизацијама и једно и друго грех.

Још Сократа је у Античкој Грчкој ареопаг осудио на смрт.

ЗАШТО?

Зато што је имао победничку комбинацију, своју мудрост, знање и младост као покретач, младост која је подржавала његова схватања о правди, закону и моћи.

Бомбардују нас речима да је за неке ствари рано, сложимо се, за све што смо рекли да је сада рано, после смо закаснили.

Властодршци сматрају да младост треба да има онолико знања колико им они допусте. За њих је наше знање роба, пустиће у монопол ону количину која ће нас тренутно задовољити, а која неће угрозити њихов устоличени статус. Још инквизиција, визионаре је спаљивала на ломачи. Не дозволимо да постанемо прах наших циљева. Можда стварност није окрутна као што је била у средњем веку, али данас нам бацају праšину у очи и не видимо будућност.

ДОКЛЕ ТАКО?

Док не схватимо да трошимо наш живот и наше време испуњавајући туђе циљеве. Схватимо вредност живота! Време и живот не можемо обновити, они немају два мандата.

Застанимо, размотрајмо наше способности и раскринкајмо њихове рекламне трикове! Не дозволимо да пратећи њих, вођени кеш кредитима, завршимо на улици. Рокови који нам они одређују нису подешени по нашем времену, већ по швајцарском часовнику.

Нећемо на тендер, сами себи одредимо цену! Не дајмо да нас лицитирају и лимитирају, сетимо се Сократа, Дантеа, Гетеа, Тесле који нису дозволили да им други одређују границе и тиме су проширили видике људског духа и човекове способности.

Револуција се дешава кроз људска бића, али појединци морају свој револуционарни дух ковати из дана у дан (Ч.ГЕВАРА).

ШТЕДИМО ВРЕМЕ! ТРЕБАЋЕ НАМ! ФЕСТИНА ЛЕНТЕ!

Инес Савуљић, 1-4

Републичко такмичење из енглеског језика

Републичко такмичење из енглеског језика одржано је 19. априла 2015. године у Тринаестој београдској гимназији. Представник наше школе на овом такмичењу је био Керим Врцић, ученик 4-2 одељења, а пласман на Републичко такмичење је обезбедио освајањем одличног трећег места на Окружном такмичењу у Карловачкој гимназији где је конкуренција била веома јака. Задовољство је било учествовати и такмичити се са најбољим језичарима Србије.

проф. Јелена Тодоровић

У посети пријатељима у Њижњем Новгороду

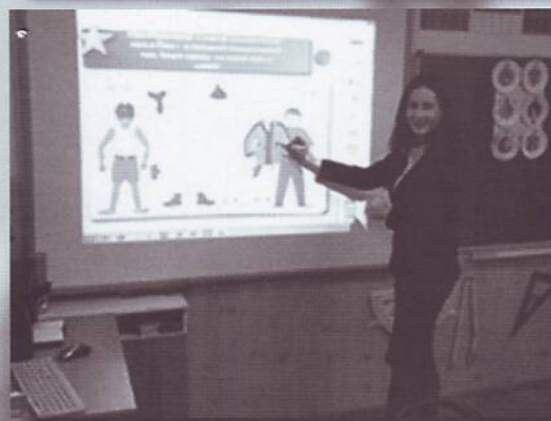

У периоду од 10. до 14. децембра 2014. године, делегација професора наше школе боравила је у Њижњем Новгороду, по позиву Гимназије број 2.

У оквиру радног дела посете, наша делегација је са великим интересовањем пропратила мастер клас о могућностима коришћења електронских и интерактивних табли који су одржале колегинице из Гимназије бр. 2. Уверили смо се у велику предност коју пружа рад са интерактивним таблама, како у погледу очигледности наставе, тако и погледу њене актуелности и многих других аспеката.

Приликом посете Специјалној школи-интернату бр. 95, Људмила Гундерчук, директор, и Татјана Калињина, директор Гимназије бр. 2, говориле су о искуствима везаним за посебан вид инклузије у образовању који се састоји у сарадњи између две школе, у међусобној помоћи коју ученици ових школа пружају једни другима. Пракса је, наиме, показала да је неопходно да настава за децу са посебним потребама буде у оквиру специјализованих институција, док њихово укључивање у друштвену заједницу може бити веома успешно управо кроз сарадњу са „обичним“ школама. Овакво дружење и међусобна помоћ од велике је користи за ученике обеју школа, што нам је и показано кроз низ примера.

Директор Гимназије Лаза Костић, Вукашин Лазовић, одржао је за професоре и ученике старијих разреда Гимназије број 2 предавање о раду на режирању представа школског позоришта. Базирано на неким од основних постулата теорије позоришне режије, са тежиштем на практичној анализи главних фаза рада при адаптацији драмског текста и његовог постављања на сцену, илустровано мноштвом конкретних примера из вишегодишњег искуства рада са школским позориштем, предавање је изазвало велико интересовање слушалаца.

Професор руског језика, Милена Алексић, одржала је отворени час са ученицима 10. разреда на тему Божићни обичаји код Срба. Кроз задатке са елементима компаративне лингвистике, славистике и етнологије, а потом и презентацију празничних обичаја у Србији, ученици су подстакнути на размишљање о сличностима и разликама у традицијама и обичајим српског и руског народа.

Током културно-уметничког програма приказани су, између осталог, неки од старих локалних народних обичаја, а представљена нам је и поставка Александровске сале – школског музејског простора, посвећеног руској историји, религији и култури, у коме је посебан кутак посвећен Србији, Новом Саду и нашој гимназији.

Наша делегација је, заједно са домаћинима, посетила Драмско позориште и погледала драму „Наруквица од граната“, по тексту приповетке Александра Куприна, која је оставила веома дубок утисак на све.

У оквиру туристичко-едукативног садржаја, посебно интересантне су биле посета фабрици за израду уникатних стаклених украса за новогодишњу јелку, као и градићу Семјонову, где смо посетили музеј руске народне уметности и упознали се са хохломским стилем израде и осликавања предмета од дрвета.

Посета наше делегације Њижњем Новгороду била је изузетно успешна и плодотворна. Топао пријем и велика пажња коју су нам указали домаћини били су свакодневни фон на ком су се одвијале све активности. Закључак свих чланова наше групе је да би овакав вид сарадње било потребно наставити, на обострано задовољство и велику корист, како у погледу стицања нових сазнања и искустава, тако и учвршћивања међусобних веза између наша два града-побратима и наше две земље.

проф. Милена Алексић

МАТИУРАНТИ

ГИМНАЗИЈА "ЛАЗА КОСТИЋ" НОВИ САД

ĐOKAN ĐOKOVIĆ	TATJANA ĐOKOVIĆ	ĐORĐE MIJATOVIĆ	IVANA ĐOKOVIĆ	STEFAN ĐOKOVIĆ	JELENA MIJATOVIĆ	NIKOLA ĐOKOVIĆ
SLAVICA ĐOKOVIĆ	MIROSLAV ĐOKOVIĆ	TATJANA ĐOKOVIĆ	IVANA ĐOKOVIĆ	IVANA ĐOKOVIĆ	IVANA ĐOKOVIĆ	IVANA ĐOKOVIĆ
MARKO ĐOKOVIĆ	IVANA ĐOKOVIĆ	STEFAN ĐOKOVIĆ	IVANA ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVANA ĐOKOVIĆ	STEFAN ĐOKOVIĆ
MARKO ĐOKOVIĆ	IVANA ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVANA ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ
IVAN ĐOKOVIĆ	IVANA ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ
IVAN ĐOKOVIĆ	IVANA ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ
IVAN ĐOKOVIĆ	IVANA ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ

IV₁
генерација 2011-2015.

ГИМНАЗИЈА "ЛАЗА К

ĐOKAN ĐOKOVIĆ	IVANA ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVANA ĐOKOVIĆ
IVANA ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVANA ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ
IVANA ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVANA ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ
IVANA ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVANA ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ
IVANA ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVANA ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ
IVANA ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVANA ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ
IVANA ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVANA ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ
IVANA ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ	IVANA ĐOKOVIĆ	IVAN ĐOKOVIĆ

Генерација 2015.

ГИМНАЗИЈА "ЛАЗА КОСТИЋ" НОВИ САД

ВУКАШИН ЈАСКОВИЋ
ДИРЕКТОР

ТАТЈАНА ДЈОРЂЕВИЋ
СЕД. СТАРЕШИЦА

МИЛИЦА ЈАСКОВИЋ

ТЕРЕЗА МИЈЕШИЋ

ИВАНА ДЈОКИЋ

СЛАВИЦА ТИВЧИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

МИРОСЛАВ КОСТИЋ

АЛЕКСАНДРА КОСТИЋ

МИЛАН КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ТАМАРА КОСТИЋ

ДЈОРЂЕВИЋ СТЕФАН

АЛЕКСАНДРА КОСТИЋ

КРИСТИЈАН КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

МАРКО КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ТИХОМИР КОСТИЋ

ТИЈАНА КОСТИЋ

СТЕФАН КОСТИЋ

ЗВЕЗДА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ТИХОМИР КОСТИЋ

МИЛИЦА КОСТИЋ

ИВАН КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

КОСТИЋ" НОВИ САД

СТЕФАН ДЈОКИЋ

МИЛИЦА КОСТИЋ

МАЈА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

АЛЕКСАНДРА КОСТИЋ

ТЕРЕЗА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ВЛАДИМИР КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

IV₂

генерација
2011-2015.

ИВАНА КОСТИЋ

ИВАНА КОСТИЋ

IV₃

генерација 2011-2015.

ГИМНАЗИЈА "ЛАЗА КОСТИЋ" НОВИ САД

IV₄
генерација 2011-2015.

ГИМНАЗИЈА "ЛА

Екскурзија првог разреда

Ученици првог разреда су овог априла (25-27.април 2015.) путовали у Будимпешту. Осим главне дестинације, обишли су и Сентандреју и Естергом. Прелепи локалитети и сјајно пролећно време допринели су да утисци ученика, а и професора, буду без замерке:

„Најлепше сећање је на возњу бродом и прелепа светла Будимпеште у ноћи.“

„Најзанимљивија ми је Сентандреја! Интересантан део наше историје...“

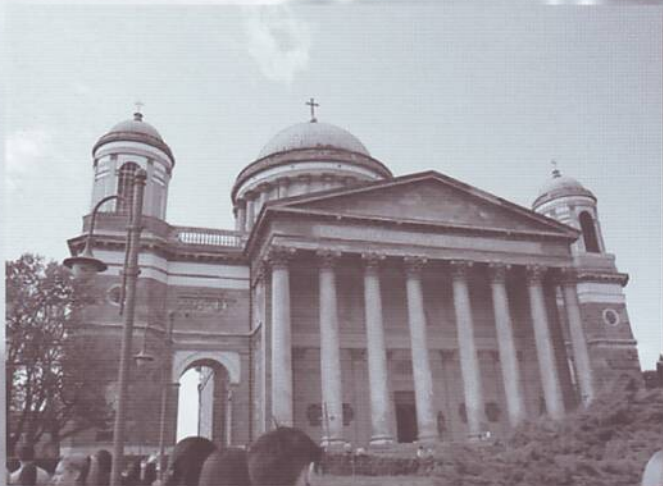
„Остала сам без даха када сам ушла у највећу катедралу у Будимпешти... Али, дружење по собама и приче до касно у ноћ остале су у сећању...“

„Одушевио ме је дрвени натпис на Тргу хероја у Будимпешти.“

„Обилазили смо цео град, био је маратон и трајале су трке, осећај је био сјајан! Као да смо део целе те приче!“

„Запрепастила сам се гледајући све те грађевине, споменике и прелепе, велике мостове. Стварно нисам очекивала такав град и такву лепоту!“

Новинарска секција

Град Естергон - чувена катедрала

.....и сјајно извођење "Ђурђевдана"

Групна фотографија испред капеле Јак у Будимпешти

Позната статуа Св. Стефана, првог краља Мађарске

Незаборавна екскурзија

ученика и професора другог разреда Гимназије „Лаза Костић“

Рано ујутру 24.априла 2015. кренули смо на незаборавну екскурзију!

Први дан смо доста путовали. На једној од дужих пауза обишли смо Братиславу, која је, како каже наш сјајни водич Никола Благојевић, по грађевинама веома слична Новом Саду. Обишли смо Катедралу Светог Мартина, центар града који је у XVI веку био трговачки центар, средиште Словачког националног позоришта. У центру града налази се Амбасада Француске испред које је статуа војника који понизно клечи и представља цену за злочин који је Наполеон починио Словацима. Крајња дестинација била је Праг. Стигли смо на вечеру у хотел Топ, где смо и преноћили.

Испред зграде Парламента у Бечу

жељу, она ће се остварити. А мушкарци, ако желе да им жена буде верна, могу да пипну пса који се налази на том истом постољу.

Убрзо смо отишли у центар Прага, где смо видели споменик Јан Хусу, који је погубљен због сукоба са Римокатоличком црквом. Такође смо видели и Астрономски сат - ремек-дело Хануша, који осим времена показује положај Сунца и Месеца, сазвезђе зодијака... На сваки пун сат одвија се смена Христових апостола, померају се четири фигуре. Након повратка у хотел, уследило је спремање за ноћ коју смо сви чекали! Отишли смо у дискотеку, где су се и ученици и професори провели фантастично!

Трећег дана, кренули смо за Беч, главни град Аустрије, у некадашњу престоницу највећих императора аустријске династије Хабсбурга. По доласку у Беч посетили смо палату Белведере коју је саградио Еуген Савојски. У Бечу смо имали велико задовољство да видимо и Парламент, Rathaus, Burgtheater, Stephansdom, Hofburg, Оперу...Највише слободног времена имали смо у Пратеру, забавном парку Беча. Нама је заиста било феноменално и сматрамо да је то искуство које се не може препричати већ се мора доживети! Након Пратера отишли смо на вечеру у центар Беча, а затим правац у хотел Пирамида.

Панорама Прага

Други дан смо провели у обиласку Прага. Праг је у XVI веку улазио у састав Хабсбуршке монархије, која је достигла врхунац за време Карла IV. Праг представља стари град са богатом историјом. У време Карла IV подизане су многобројне грађевине, као што су: Карлова тврђава, Катедрала Светог Вида, Карлов мост...

Карло је био моћан владар који је четири одвојена града спојио у један (Праг), доказ тога јесте Карлов мост који се налази на реци Влтави. За мост су везане и многобројне легенде, а по нашем мишљењу, једна од најзанимљивијих је љубавна легенда у којој је син Карла IV од свог свештеника Св. Јана Непомука, затражио да га обавештава о љубавним исповестима његове жене. Пошто му свештеничка дужност то није дозвољавала, он је то одбио. Наљутивши се, Карлов син је то искористио и у првој побуни убио свештеника, бацавши га са моста у Влтаву. Од тада постоји легенда да девојке када додирну постоље споменика Св. Јана и замисле

Прашки дворац

Следеће јутро, последњи дан екскурзије био је намењен обиласку Шенбруна. Сазнали смо да је моћни император Леополд I дао архитекти Јохану Фишеру да испројектује ту палату, време је чинило своје, те неки делови нису преживели следећи век, па не чуди што је сваки нови владар мењао спољашњост и унутрашњост палате. За ову палату се везују значајна имена, као што су Марија Терезија и Франц Јозеф I. Унутрашњост палате препуна је личних ствари управо ових владара. У оквиру дворишта налази се огромни лавиринт, као и касније направљен зоолошки врт.

Ову екскурзију дуго ћемо памтити, по дружењу, фасцинантним знаменитостима градова које смо посетили и одличном расположењу, како нас, тако и наших професора!

Тања Дрчелић и Јована Игић, II-2

Матурска екскурзија Италија-Француска-Шпанија

На матурску екскурзију смо кренули 1. октобра, помало поспани махали смо родитељима и жељно кренули на путовање у три европске државе: Италија, Француска и Шпанија. После напорног путовања кроз Хрватску и Словенију стигли смо у Италију, тачније у Верону.

Кратким обиласком могли смо видети колико је град прелеп. Уз помоћ нашег водича обишли смо и Јулијину кућу, јунакиње најпознатијег Шекспировог дела „Ромео и Јулија“. Хиљаде и хиљаде туриста долази да види Јулијину кућу и најпознатији балкон. У унутрашњем дворишту налази се Јулијина бронзана статуа у природној величини. Да би се мушкарцу остварила нека љубавна жеља треба да ухвати Јулијину десну дојку, а девојке треба да је ухвати за десну руку, а да би се та љубавна жеља и остварила треба је записати на папирић и залепити на зид Јулијине куће.

„Јулијин“ балкон у Верони и чувена статуа испред које се сликају заљубљени парови

Настављамо путовање и крећемо за Неграр, где смо и преноћили. Одељењске старешине су нам поделиле кључеве од соба и за нас је тада кренула забава.

Ујутро крећемо према Француској и стижемо у најлепши град - Ницу, мислим да нема ученика који није остао без даха кад смо стигли. Шетња Азурном обалом је свима улепшала дан. Сместили смо се сви у хотел и одмах кренули са припремама за Монте Карло и посету казину. Сјај и луксуз Монте Карла нас је оставио без речи, град у којем живе имућни људи тзв. светски „џет сет“. Момци су се највише одушевили њиховим аутомобилима.

Наредног дана смо обилазили Кан. Посетили смо фабрику парфема, где нам је љубазна домаћица објаснила како настају најфиније мирисне ноте и имали смо прилику да помиришемо па и први купимо парфеме који се још нису нашли у продаји.

Занимљиво је да у Кану постоји улица „Rue des Serbes“ (Српска улица).

Наше путовање је морало да се настави па смо кренули ка Шпанији, односно у Љорет де Мар. Одушевио

Панорама Нице у сутон

нас је хотел а поготово храна, шведски сто са разноврсним специјалитетима. У Љорет де Мару смо први пут ишли у дискотеку. Наше време у дискотеци је пролазило уз одличне стране хитове и весело дружење. Чим смо се пробудили кренули смо према Фигуерасу, односно ка музеју Салвадора Далија „Театро“. Његова необична и ексцентрична уметност је оставила посебан утисак на нас.

После музеја имали смо слободно време које смо искористили да одемо на плажу и мало се одморимо јер нас је увече опет чекао излазак у дискотеку.

Следећег јутра кренули смо за Барселону и тамо смо се укрцали на брод, који ће нас превести из Шпаније у Италију. Брод је био импозантан, сместили смо се у кабине, а на палуби је могло да се ужива на свежем ваздуху. У слободно време, пре испловљавања, обилазили смо Барселону и дивили се граду.

Ко је желео могао је да иде и види "Camp Nou" - фудбалски стадион у Барселони.

Шпанија, Барселона

Наша пловидба бродом се завршила онда када смо стигли у Италију, пошто је било касно одмах смо се сместили у хотел који се налазио у Палестрини. Последњи дан смо провели обилазећи прелепи Рим. Прво што смо обишли био је Колосеум.

Рим је град који вас једноставно обузме. Најлепше у Риму је да вас никада не престају фасцинирати његове фонтане, тргови, фреске, цркве, ... У Риму има 400 цркви и 4 базилике. Нажалост, требало би нам мало више времена да обиђемо и видимо све знаменитости.

Како сви путеви воде у Рим тако се и наше путовање завршило баш у „Престоници света“ или „Вечном граду“ – Риму, са дивним друштвом и професорима.

Недостајаће ми свака тишина када нам професори нареде да будемо тихи, али исто и бука мог IV4, свако наше кашњење, за које као и увек „ нико од нас није крив“. Недостајаће ми убеђивање наше разредне да морамо да идемо у своје собе, мада зна да волимо да смо сви заједно, да је и њој то драже.

Недостајаће ми сваки осмех, свака шала... људи које волим и познајем. Жао ми је што се сада растајемо... због тога екскурзије и постоје да нас зближе и да се баш свега овога увек сећамо.

Чудно је то, али већ ми недостаје моје друштво, мој разред и разредна, прелепо дружење...

Миа Башић, IV4

Испред
Колосеума у
Риму

Фолклор - део мог живота

Ахх... Покушаћу да не претерујем, почећу веома скромно, али знам да нећу дуго истрајати јер говорим о мом КУД-у. Није што је мој КУД, али најбољи је! Вероватно такву реченицу изговара било који члан било ког КУД-а. Моје Културно уметничко друштво је име добило по чувеном композитору Стевану Стојановићу Мокрањцу. Очувањем и неговањем традиције се бави од 1956. године. Чине га играчи свих узраста; од три до педесет и три године. У томе и јесте велико богатство мог КУД-а.

Кад кажете реч фолклор, прво што вам падне на памет јесте путовање. Велики број мојих пријатеља се уписао на фолклор ради путовања, међутим, када су почели да долазе на пробе и када су осетили ту луду, позитивну енергију коју ми ставрамо, онда су схватили шта нас сваког уторка и петка вуче у салу. Са поносом и самоувереношћу тврдим да имам најбољег кореографа, који нас трпи кад смо немогући, који тачно познаје душу и мноштво особина сваког појединца. Као отац нам је, брат или друг, а оно што је најбитније, он је стуб наше велике породице. Током једне фолклорашке сезоне имамо стварно много наступа, већина наступа буде на пролеће, лето и рану јесен, у периоду када је време лепо. Остатак сезоне се припремамо за најбитнији наступ једног друштва - годишњи концерт.

Годишњи концерт је манифестација на којој ми показујемо нашој верној публици (коју чине наши родитељи, родбина, пријатељи и мештани Каћа) шта смо све постигли за једну годину. Пошто сам најмлађи извођач, нисам много путовала, али најлепше сећање... хммм, оставила ми је моја прва турнеја, одлазак на Сардинију... Било је то предивних двадесет дана.

Људи погрешно мисле да је фолклор лако играти. Напротив, фолклор се сврстава у пет најтежих плесова. Није лако играти концерт са ношњом од минимум десет килограма, притом, играти пуном снагом, пазити на кореографску слику, на свој стилски израз,... Све то смешно звучи али је истина.

гостовање на Сардинији

Ево и једне занимљивости са мог последњег концерта. Пре концерта, неколико мојих пријатеља и ја смо измерили наше килограме и након два сата играња пуном снагом, измерили смо се опет и добили резултат да је свако до нас изгубио између три и четири килограма! Сад ви процените...

Као млада фолклорашица са својих десет година каријере, признајем да постоје тренуци када се мораш одрећи нечега, али временом се позитивним емоцијама публике, огромним аплаузом, одушевљеним узвицима дупло више врати. То је тај непроцењиви осећај - осећај моћи, јер знаш да си део нечег величанственог, нечег што подиже публику на ноге, тера је да се осмежује и да бар на кратко време заборави проблеме.

Надам се да сам бар мало приближила како је то играти фолклор и бити део једне такве заједнице. На вама је да се окушате у овој дисциплини и процените да ли су моје речи истините.

Милица Милић, 14

Париска фолклорна авантура

Банатска народна ношња

Неким особама реч турнеја је само још једна реч коју срећу по таблоидима, а мени је то асоцијација на прелепе градове, мноштво слика, пријатеља, па и успомена... Давно сам питала другарицу како би ми дефинисала ту реч, размислила је и одговорила ми: „Обично путовање на којем се наступа или, шаљиво, путовање са родитељима до баке и деке.“ А када сам то исто питање поставила играчу, одговорио ми је: „Турнеја? Ново друштво, велики албуми пуни слика и безброј успомена.“ Била сам на неколико турнеја, обилазила различита места, али једна ми се врезала дубоко у срце.

Летњи распуст... топао и сунчан дан, као сваки други... Стиже ми порука од уметничког руководиоца: „Једно питање, наша драга Јована брани мастер у Паризу, да ли би волела да јој помогнеш?“ Прво је уследило изненађење, па моје питање: „А како јој помоћи?“ Добила сам одговор: „Присутством у Паризу,наравно!“ Након неколико месеци у ишчекивању одређен је датум поласка и почињу лагане припреме... Договарање о кореографијама, избор ношње и играча,

усавршавање кореографија и наравно, припрема документације за пут. Након неколико месеци припрема дошао је и тај дугоочекивани дан. Испред АКУД-а “Соња Маринковић”чекао нас је аутобус за нашу не тако малу авантуру... Прошли смо кроз равну Мађарску и брдовиту Аустрију, полако је падао мрак и даље су се видела само светла аутомобила, аутобуса и градова покрај пута. Наредни део пута нисам испратила, спустила се тама и ухватио ме је сан... Буди ме бука: „Буђење, Француска!“

Народна ношња из Врања

Конечно стижемо у Париз, где нас дочекују насмејана лица париских домаћина. Уследио је распоред по кућама и припрема за нови дан. Јутро је свануло, диван дан, крећемо у обилазак града светлости. Трг Републике, зборно место, Нотер Дам, катедрала, Тријумфална капија и наравно, Ајфелов торањ. Наредни дани пролазили су нам у игрању и одбрани мастер рада. Полако се примицао дан поласка за Нови Сад... Мешали су се осећаји туге и радости због растанка који се ближио. Пред полазак договорен је поновни сусрет, али овог пута у Новом Саду.

На повратку смо свратили у Беч где смо обишли све његове знаменитости. На путу ка Србији је од силног умора настала тишина у аутобусу. Прелазила сам погледом замишљена, али срећна лица. Уз песму смо полако стигли у Нови Сад над којим се спуштала тама, а на нашу турнеју завеса... Свако је отишао својој кући у нади да ћемо се поново скупити у наше мало, али весело путујуће позориште!!!

Традиционална српска народна ношња

Ксенија Бошњак, 1-4

Пријатељи дају смисао нашем животу

Бити некоме пријатељ је један од најважнијих облика социјалне интеракције овог, а и претходних векова. Без пријатељства, живот би био много тежи него што већ јесте.

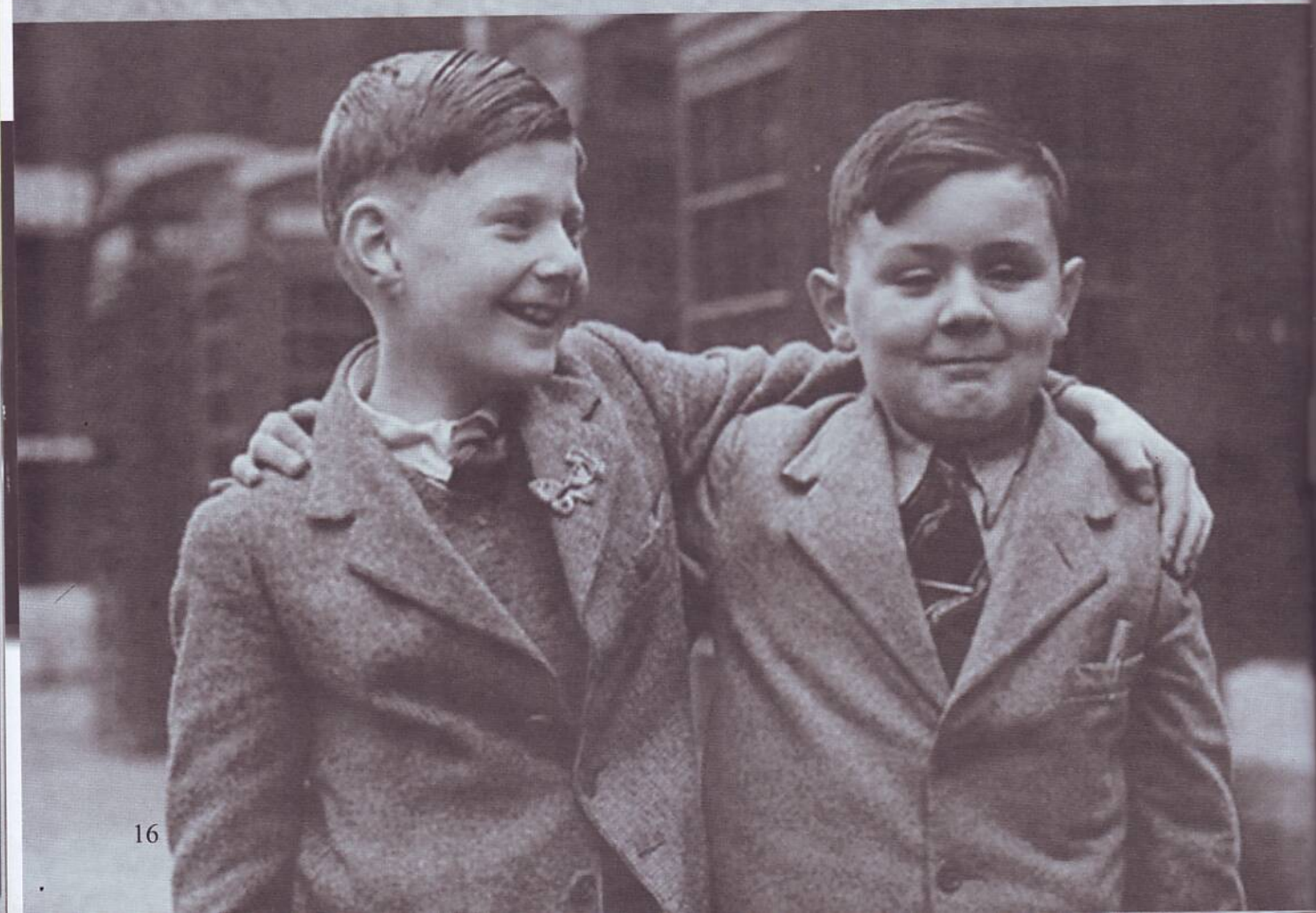
Сваки дан се сусрећемо са неким обликом пријатељства, било то директно или индиректно.

Човек је од свог постојања тежио да стекне неку врсту пријатељства, било са природом или са другим човеком. Кроз историју се може видети како и кроз шта су људи пролазили и како је све утицало на смисао самог пријатељства, и како се поглед на ту врсту везе мењао временом. Људи по природи имају потребу да успоставе неку врсту везе, али у исто време имају потребу да истакну неку врсту доминантности над другима што је доводило до неслоге и, на неком колективном нивоу, до ратова.

Такође, сви људи нису исти. Неки теже да стекну пријатеље ради саме позитивне природе иза тога, док неки то раде због сопствене користи у негативном контексту. Данас се више заступа нека врста колегијалног односа и све мање се може наћи оно право пријатељство ради самога себе. Разне друштвене мреже су имале у циљу да зближе људе или да помогну онима којима је потребно зближавање, али је дискутабилно да ли је то стварно успело или је направило још више проблема. Недостатак такве врсте интеракције је физичка присутност корисника и поставља се питање о томе да ли се и решавањем тог недостатка може заменити она врста дружења коју практикујемо данас.

Небитно је како се дружимо већ како да одржавамо то пријатељство и не дозволимо да пређе у непријатељство.

Синиша Николић, IV 6

Шетња градом Уруком

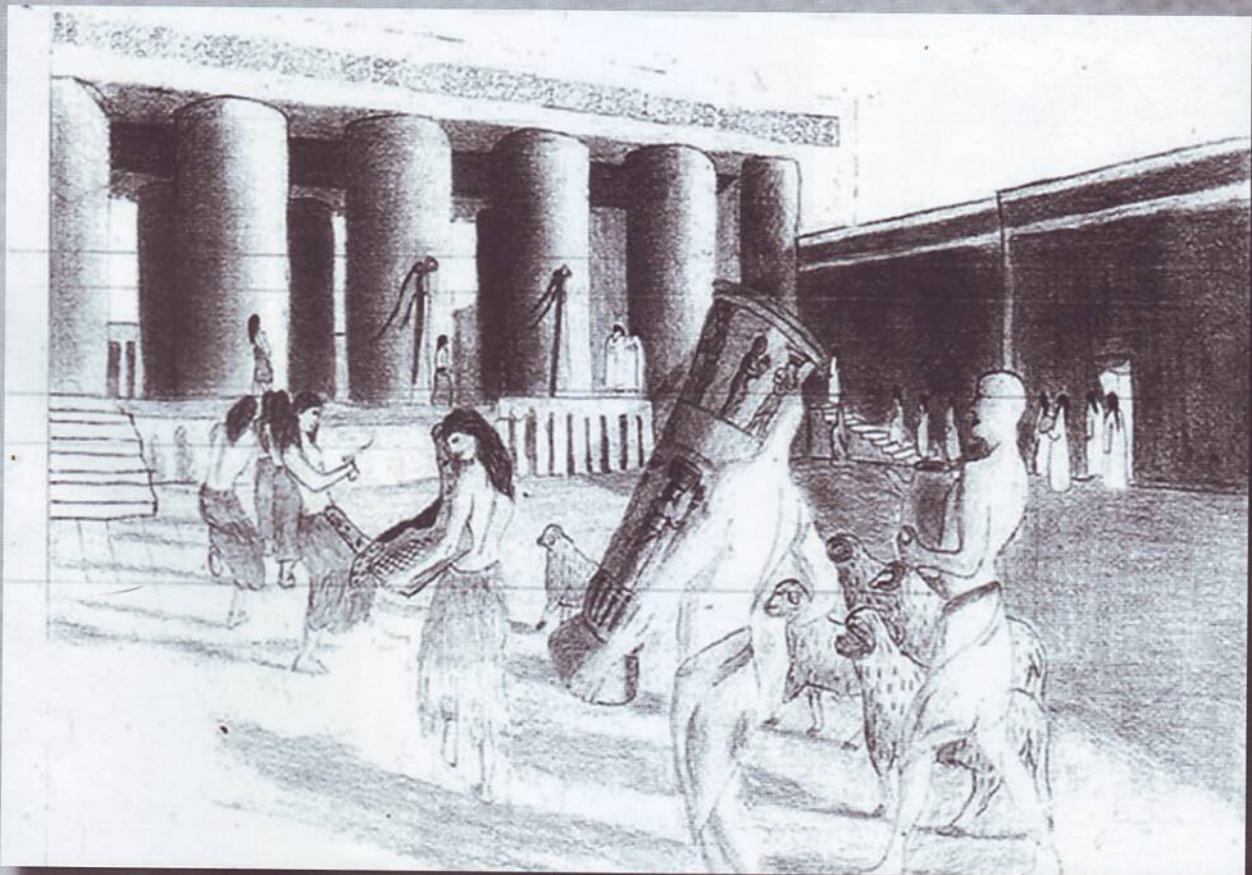
Париз, Лондон, Рим, градови у чијој би шетњи уживао сваки човек на планети. Градови који би га оставили без даха, као и градови у које би увек желео да се врати. Да ли би исто тако уживао у шетњи древним Уруком? Да ли би исто тако поново желео да посети тај древни град, град чувеног Гилгамеша? Можда нам данас шетњу Уруком нико не може омогућити, али ми сами, помоћу наше маште, можемо се потрудити да доживимо макар делић древног града.

Склапам очи. Ту су, испред мене, зидови Урука. Врућина је велика и песак се може осетити под прстима. На зидовима који су са свих страна стоје стражари. Поглед им се губи у даљини, ка степи. Иако им се на лицу види умор, жеља за водом, хладом, не одустају од намере да сачувају свој град. Од намере да њихов владар буде поносан на њих. Последњи пут се окрећем ка степи, нестрпљива да што пре уђем у град из старе ере. Одједном, врата града се отварају, улазим, не знајући шта ме унутра чека. Прво што ми пада на памет је мисао како се иза камених зидина овог града крије нешто прелепо. Како је уствари тај град, град чувеног Гилгамеша, град људи који зраче срећом. Град људи који су захвални свом господару на свему што им пружа. Град где је женска лепота невероватна. Град деце која знају само за једно, а то је игра. Мирис цвећа допире са свих страна. Људски смех је једино што се чује. Крећем се кроз гужву. Поглед ми привлачи позлаћена грађевина, палата чувеног Гилгамеша. Палата човека заслужног за срећу ових људи. Људи града Урука. Окрећем се око себе, посматрам поново људе, посматрам украшене зидове, посматрам прелепо цвеће, палату Гилгамеша. Стајем. Отварам очи.

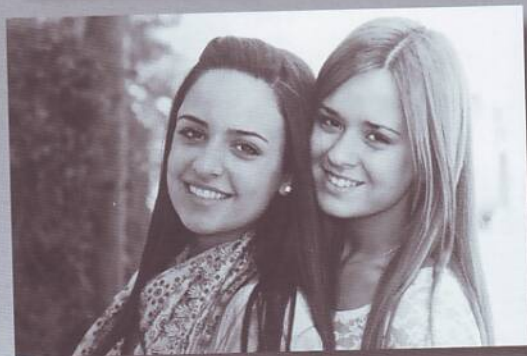
Након невероватне „шетње“ Уруком, још више верујем у изреку да „машта може свашта“. Јер, никад не знаш где ћеш се наћи кад скопиш очи, кад побегнеш од стварности. Овог пута сам „шетала“ Уруком, ко зна где ће ме машта одвести следећи пут.

Тијана Адам, I-1

Страхиња Радојковић, I-4

Пријатељи стварају вољу и жељу која нашим животима даје смисао

Бити - значи бити опажен - главно начело сензуализма. Сензуализам је филозофска концепција која сматра да човек неће постојати ако нема неку особу која ће га „опазити“, која ће потврдити његово постојање.

Још с почетка нашег времена, када су људи постали рационални и када су постали свесни тога, долази се и до схватања да су људска бића друштвена бића. То је нешто што сви разумемо, скоро као да нам је та идеја урођена. Рационализам: човек се не рађа као *tabula rasa* већ се рађа са неким урођеним идејама – идеја о слободи, о математици, о Богу, о уметности...

Али, ако смо свесни да су нам други људи потребни, поставља се питање слично ономе у Кантовој „Критици практичног ума“: када знам шта могу да знам, шта ми је чинити? Ако знамо да нам је за постојање потребно да нас други људи примете, зар није довољно ако нас мрзе? Чему све то? Зар није било које осећање довољно?

Волонтеризам говори о моћи воље; без воље нема живота; волонтеристи чак иду толико у крајност да кажу да ће преживети оно што жели да преживи. Ту пријатељи ступају на сцену. Пријатељ је неко ко нас не мора увек разумети, али ће увек бити спреман да нас прихвати. Осећања прихватања у мозгу узрокују ослобађање серотонина, хормона среће, док друштвено одбацивање узрокује активирање центара за физички бол у мозгу. Колико год да смо интелектуални, ипак смо бића природе, бића осета и инстинктивно тежимо ономе што нам причињава задовољство. Дакле, узимајући у обзир чињеницу да други људи, на неки начин представљају циркуска огледала у којима се огледамо (свако нас доживљава другачије; скептицизам – постојим као „ја“ за себе и „ја“ за сваку другу особу) и која користимо да бисмо сами себе боље разумели, можемо закључити да, окружујући се људима који нас прихватају и имају генерално позитивно мишљење о нама, помажу да и сами стварамо позитивно мишљење о себи. Као у математици: множењем два позитивна броја добија се позитиван број. Позитивна атмосфера и осећања дају још позитивних осећања, а жеља за позитивним није ништа друго до воља за успехом.

Интуицизам нам говори да воља потиче од интуиције, од нечег подсвесног. Ако воља, на коју пријатељство тако позитивно утиче, потиче од подсвесног, зар је онда стварно изненађујуће што се скоро инстинктивно везујемо за људе и стварамо пријатеље? Пријатељи стварају вољу и жељу која нашим животима даје смисао.

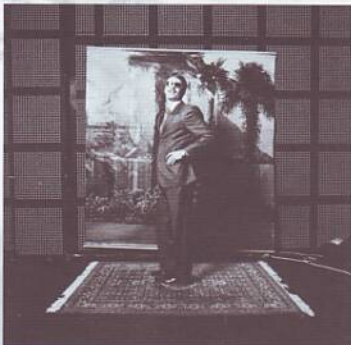
Оливера Шимудварац, IV 6

“HIGH LIFE” – представа о наркоманији

Данас, у време брзог живота, насиља на улицама препуних порока у, нажалост, свим сферама живота, једно од места где можемо побећи од све суровије стварности и уживати у уметности засигурно јесте позориште.

Једна од мени омиљених, а и веома поучних представа је „Здрав(о) живот(е)!“ која је сваког месеца на репертоару Српског народног позоришта у Новом Саду, још од фебруара 2013. године када је премијерно изведена (што сведочи о њеном значају и заинтересованости публике). Рађена је по драмском делу канадског писца, глумца и редитеља Лија Мекдугала. Инспирацију за ово дело нашао је у момцима који су били зависници од дроге и бивши затвореници, а са којима је једно време делио кућу. То је драматична комедија о четворици младића који су наркомани и робијаши, спремни на све зарад дроге.

Дик, кога игра Игор Павловић, творац је идеје о пљачкама банкомата. Труди се да балансира између остале тројице и да смирује страсти. Жели да се дочепа новца, а самим тим и дроге и безбрижног живота. Баг, у интерпретацији Ненада Пећинара, врло је опасан човек кратког „фитиља“. На условној је слободи и због тога се премишља да ли да учествује у пљачкама. Лик Донија, кога игра Иван Ђурић, је болешљив, плашљив и врло паметан младић који је кључни играч у плану. Били, зависник од дроге и жена, највећи је заводник, а дочарао нам га је Марко Савић. Због свог шарма и мужевности привлачи жене преко којих лако долази до дроге.

Њихов план је да искористе Донијево умеће са кредитним картицама. Били има задатак да шармира шалтерску службеницу код које ће се појавити са причом да је желео да подигне 60 долара, али му је банкомат исплатио 600, те да она треба да позове сервисере. Она то и чини, а када сервисери дођу, Баг и Дик их све везују у соби иза банкомата, узимају новац и крећу у следећу авантуру.

Сцена је употпуњена феноменалном музиком као главном појавом. Директно са сцене пуштају се плоче Тома Џоунса, Елвиса Прислија, Бруса Спрингстина... Представа је добитник бројних награда за које је, поред сјајних глумаца и остатка екипе, заслужна маестрална режија Николе Завишића. Препоручила бих свим узрастима да је погледају и да схвате да пороци нису шала и да, свакако, уништавају живот*.

Милица Дромњак, 2-1

* слике су преузете са сајта Српског народног позоришта

ПРИЧЕ ИЗ ПРОШЛОСТИ

НОВОСАДИЗМИ

Руска кућа у Шафариковој 35

Сваке деценије локал-патриотска фантазија избацује нови адут, изражен у својатању неке знамените историјске личности, која је имала кућу, или бар собичак у Новом Саду. Седамдесетих година прошлог века, била је то хотелска соба изнад пасажа Хотела Војводина, у којој се упокојио нобеловац Лајош Зилахи. Урбана легенда изнела је и следеће објашњење: мађарски нобеловац уживао је да се јутром буди изнад трга слушајући ћеретање на матерњем језику, који му је као писцу у емиграцији, напајао душу. Осамдесетих година прошлог века, место ходочашћа заузела је кућа у којој је кратко време живео један други, знатно познатији нобеловац, Алберт Ајнштајн. Лепим плановима никад краја. Да се кућа породице Марић претвори у етнографски музеј, или да се у њој отвори кабинет физике за талентоване ђаке и студенте... А данас та варошка лепотица дотрајава своје последње дане. А зашто је будући нобеловац напустио наш лепо Нови Сад? Наводно, творац једне од епохалних научних теорија, пао је на ад хок испиту из математике, не добивши ту част да постане професор у Српској великој православној гимназији (данашња „Јовина“).

У сладу са променом парадигме, фантазија је лансирала једну другу кућу, тзв. „руску кућу“ у Шафариковој 35. Кућа је срушена половином прошлог века услед неке од бројних реконструкција старог градског језгра, а то је кућа, ни мање ни више, него најзначајнијег несуђеног нобеловца, Лава Николајевича Толстоја. По тој шовинистичкој фантазији, паклени план да се Нови Сад претвори у „Будву на северу“, није од јуче и траје мимо промена држава, власти и политичких партија, који удружени у некој пакленој завери, раде на томе да дефинитивно разруше Српску Атину. Прича почиње на железничкој станици Астапово, која је славу места упокојења бунтовног грофа незаслужено преотела Новом Саду. Када су личне и политичке прилике за Лава Николајевича постале неиздрживе, а

на инсистирање Новосађанина Душана Маковацког, грофовог лекара и личног секретара, Толстој је кренуо на своје последње путовање. Крајња одредница у тој позној авантури била је, погађате, Нови Сад. Толстој је желео да се склони ван домаћа цркве и царске полиције (а далеко и од паске супруге, грофице Софије Андрејевне), у неку европску земљу у којој би се нашао у блиском и пријатељском окружењу.

Према списима и сведочанствима Триве Милитара, Матица српска је почела са припремама свечаног дочека, а доктор Маковацки је на породичном поседу саградио трособан павиљон, тзв. „руску кућу“. Зато се, између осталог, доктору журило да се домогне железничке артерије која ће што пре Толстоја извести из Русије, упркос томе што је живот великог писца висио о концу. Ни политички контекст није био безначајан. Царска полиција је, наравно погрешно, веровала да ће одлучујући тон револуционарном покрету дати управо толстојевци, а да ће Толстој, уколико му здравље допусти, постати њен вођа.

Фантазија је добро лоцирала празно место „руске куће“, подобно Јулијином, такође празном гробу у Верони (а ни тај празан гроб заправо није њен). Поред тога што је покрет толстојеваца имао утицајних следбеника на нашим просторима, а међу њима се истичу рељефне фигуре Лазе Костића и Исидоре Секулић, идеје које је у савезу књижевне фантазије, социјализма и мистике формулисао Лав Толстој, нису ухватиле дубљег корена. Толстојеву ревизију хришћанства, најочигледнију у његовој преформулацији главних заповести у „не противи се злу злом и не буди непријатељ никоме“, прихватио је и унапредио Махатма Ганди, развивши делотворну стратегију ненасиља. Борци за грађанска права Афроамериканца, такође прихватају важне идеје покрета толстојеваца. Зато је празно место у Шафариковој 35, можда и оно најзначајније зрнце истине у целој причи.

проф. др Срђан Дамњановић

Тако је говорио мој деда

Мој деда Стипан Перковић рођен је 1911. у херцеговачком селу Мијаково Поље. Његова многочлана породица се углавном бавила сточарством и трговином. Током II св. рата, као мирољубив и побожан човек, настојао је да се држи даље од ратних дешавања, бавећи се "галантарством" – путујућом продајом ситних потрепштина по просторима Босне и Војводине, од чега је издржавао породицу.

Пред крај рата мобилисали су га партизани, са којима је дочекао ослобођење, а убрзо се са породицом сели у Сремске Карловце, где је нашао посао на циглани, сазидао кућу и дочекао лепу и дубоку старост. Веома је волео да препричава своје згоде и незгоде из детињства, војске и рата, приче које сам знао напамет, а опет сам их изнова и изнова жељно слушао, осећајући у њима неку дубоку мудрост.

О мајци: „Била је много добра. Свако јутро би нас будила у цик зоре да поздравимо Богородицу, клечећи на коленима. Умрла је 1918, од шпањолке (шпански грип)“

О детињству: „Био сам много жегаран (немиран). Једном је један од стричева чистио цистерну за воду, а ја се навирим преко руба, па му бацим један већи камен право на главу. ... често смо се такмичили ко ће прогутати веће дугме, камен или кључ...“

О војсци: „...Хтео је отац да ме ослободи службења војног рока, а ја једва чекао да идем. У кући сам био као најамник, све сам морао да радим.... А што су ме вољели официри, то је чудно!...Када је узбуна или журба, ја се први спремим, па у строј, јер сам навикао код куће, није било струје и светла... Једном сам заспао на стражи па добио казну од 7 дана затвора, али сам одмах отишао на одсуство. Закаснио сам са повратком 10 дана(!), нека рођака се удавала па је тражила да дођем на свадбу. Кад сам се вратио, капетан Марко Прељевић махну ми руком у пролазу и каже „Перковићу, истекао ти је затвор на одсуству! - а ја закаснио 10 дана! „

Једном смо ја и још један војник чували неки магацин хране у брдима, а нападао снега па нас завејао. После 7 дана дошли један официр и доктор на скијама да виде да ли смо живи... а ми, ми се удебљали, појели смо 75 великих конзерви за 7 дана, а било је дозвољено само једна дневно... Капетан, бесан, ишамарао је мог друга – „Не би Перковић да ниси ти! Ви сте конзерве продавали сељацима!“ „Господине капетане“, одврати мој деда, „ако ћете дозволити, ја ћу отићи и све празне донети. Ништа продавали нисмо, све смо сами појели“.

О трговини: „За трговину треба бити способан, не може то свако... Ја купим у Сарајеву бритву за 1 динар и наоштрим је, длаку сијече! У Мостару ми приђе један и упита „Имаш ли добар бријач?“ „Имам, али добар бријач је скуп!“ „Пошто?“ „12 динара, али ‘ајде, нека буде 10 динара, прва си ми муштерија данас... за трговину мораш бити вешт, данас више не бих могао то радити...“

О рату: „Сукао сам дугачке бркове и правио се старији да ме не би мобилисали... У Војводини сам се звао Стево, негде Стјепан, а негде и Стипе, по потреби...Било је свакаквих злочина на свим странама, јер свугде има и људи и нељуди“ „Једном, у Срему, док смо ходали према неком селу, пред нас искочише двојица усташа¹. А мени, неки трнци прођоше, са дно пете на врх главе, да су то у ствари преобучени партизани. Строго нас упиташе „Шта вас двојица радите овде, зашто нисте у усташама, зашто нисте мобилисани? Избегавате војску док се неко други за вас бори против партизана“. Деда му одврати „Ми то не волимо, нисмо за политику. Усталом, усташе су нас већ неколико пута превариле“. „Како смеш тако говорити“, разбеснео се један од њих, а деда одврати „Ја не знам лагати, ја само истину говорим“. Војник строго нареди свом пратиоцу да их свеже. Деда мирно пружи руке, а његов друг није могао да их састави колико су му дрхтале. „Шта се имаш бојати, макар нас отерали у Африку, шта се имаш бојати!“ рече му деда. Свезане су их одвели у шуму, до манастира Гргетег, кад тамо – изненађење, то су заиста били партизани. Једна партизанка упита „Шта ћете са њима, хоћете их стрељати?“ „Шта причаш, кога смо ми то стрељали, то су наши другови“ узврати партизан - преобучени „усташа“. Опљачкали су општину у месту Марадик, па су имали прегршт пара, а деда, није се стидео, продавао им је све по најскупљим ценама... Послушао је унутрашњи глас и то му је спасило живот, јер да су се у првом моменту понели другачије, вероватно би били убијени.

О Богу: „... нашли смо се у бици ... свуда по пољанама лежали су убијени и рањени. Мени испале пушка, нисам је имао кад узети, прогонио ме је један непријатељски војник... „Видим те бандиту, где си се сакрио, сад ћеш платити све, видим те!“ викао је, док се приближавао месту где сам се крио, у једној крашкој јами. У очајању, завапио сам у себи „Драги Боже и Богородице, да су ме повели можете ме спасити!. Да су ме повели, можете ме ишчупати из њихових руку и спасити“. Одједном, све утихну! Завлада тишина и битка стаде, а његов прогонитељ се поче необјашњиво враћати низбрдо, одуштавши од намере да га прогони. Из свог скровишта, деда је посматрао како се непријатељска војска постројава и журним кораком одлази према суседном месту. После рата, из захвалности Богу на спасењу, прешао је босоног по крашким врлетима пут од родне куће до традиционалног места ходочашћа у граду Сињу – „ништа ме успут није очепрљало²!“.

„Пред крај рата, у партизанима, био сам на стражи у неком рову. У даљини сам угледао један муслимански надгробни споменик – „турбе“, па ми од досаде паде на памет да гађам у њега као мету. Нанишанио сам и повукао ороз, а пушка шкљоцну и не опали! Силно сам се престашио! Боже, опрости ми, грдно сам погрешо! Сваку веру треба поштовати, Бог је један за све“.

„Римски Папа да устане и каже да нема Бога, ја бих му рекао – лажеш, има га!“

О политици: „Добро је политику познавати, али се не треба мешати... Како народ размишља, тако себи и бира, па му тако и буде...“

проф. Игор Перковић

¹ усташе – припадници злочиначких паравојних формација за време Независне државе Хрватске током II. св. рата.

² „очепрљати“ - повредити, ранити, огребати

Михајло Идворски Пупин у сусрету са мном

Роде.

Смем ли те звати роде? Ево, септембар пролази. У тишини јесење ноћи слушам како ветар кида преостале листове са издисајно уморних крошњи. Да ли само овде, у земљи колорита ћуди, у време када самрт исцрпљену природу стеже, ветром полетно лишће к'о фосил живота ствара песме?

Је ли ти жао људи који као доконе избеглице, понизно марширају крај твоје силуете? Еј, роде! И ти несрећни људи, одишући немиром живота, ипак славе тебе. У муклој ноћи поздрављам те уздахом. Апстрахујем твој лик, од тешких вечерњих сенки што скривају ти портрет од мог радозналост погледа. Улице к'о пруге, стотине путника превозе покрај тебе. Ти стојиш, непомичан. Позлаћена мала површ, натопљена јесењом кишом, скрива бордо кестење. Мермерна скулптура сећања, архетипно оличава тебе.

Роде, извињавам се и себи. Наспрам палца, авангардно носећим, олубљеним чизмицама одајем захвалност. Помогле су ми да научим да ценим свако тло ове земље, свако цвеће које попут петунија око ове бисте цвета славећи твоје постојање. Пала лагана магла прекрила је улице. Остаћу овде. Волим да посматрам свет са дистанце док је ноћ анонимна у свој тишини. Знала сам да булевари наших градова, носе твоје име и да си великан. А пре него што сам дошла овде, читала сам и да си био велики учитељ, добротвор, писац, те да си апатију сматрао синонимом за Србију. Опрости ми роде, сво моје незнање. Тешкоћа је само један део ваздуха. Осећа се свуда, у мојим грудима, на татиним плећима, по маминим сузама. Ја никад нисам осетила шта значи живети "нормално". Статичар сам у представи званој "Паучина". Људи не умеју помоћи себи, па зато својим саветима изигравајући пауке покушавају тражити срећнији живот у бољем сутра, плетећи погрешке. А онда пада завеса. Испреплетане сопствене замке као мреже, заривају се у очи. Пеку их тако да су болом зловољни сваке ноћи. Проблеми у свему, у мени, у људима, на улицама. Сама жеља нас може учинити бољима. Требало би непокорно, не само школе као образовне установе, већ и људи почевши од деце, носити и истицати твоје име. Док би сласно идворски кукурузи, сладили желудце свих поштоваоца дела твоје задужбености. Постајемо ограничени. Једини видик стварности који пред собом имамо обухвата искључиво елементарни део живота сваког појединца. Тужно је роде, мислити о томе. Чак се и месец од стида крије иза једног натмуреног облака. Разбацани људи по улицама беже кућама. Изгледају као дисиденти. Зашто ја све ово теби причам, кад не знам да ли ћеш ме чути? Каткад ме ћутање надгриза изнутра. Ко ме да кажем, а да га се тичу моје стрепње и размишљања? Иако је истина да ћутање тешко пада онима који не мисле. Само две високе јеле, загонетним шумом кваре мир ноћне меланхолије. Као да причају о мени. Хладноћа се полако увлачи у кости. Тера ме да одем. А лепо ми је тренутно. Пријатна атмосфера греје ми душу И тело. Некако ми је лакше сада. Само...хтедох да те питам, велики господине, да ли ти је срце било мање од жеље да одеш из Србије? Ја је волим као део себе, део оног што јесам. Колико год ја била боља, успешнија и срећнија по себе, толико ћу нашу земљу учинити лепшом. Волим је, јер другу отадзбину као ни породицу немам. Знаш роде, она се по својим границама сузила, по људима осиромашила, а по политичком утицају постала је маргинализована. А опет кроз све године, између ова три века кроз која постојиш, несетно је задржала традицију емиграције потомака. Да ли и ја да кренем твојим путем, да кренем у сусрет теби? Мноштву туђинских нераширених руку, оставивши домовину и живот по заготеном олигархијском начелу? Ти си мудрошћу свога срца успео смоћи снаге да одеш, да успеш, а при свему не заборављајући своје име. Колики си ти човек, роде! А ми, коликом безбригом ти враћамо сву жртву, науку, лепоту достигнућа зарад себе, и свога дома? Забримута се питам колико дуго можемо бити незахвални? Жељна успеха не могу отићи, а да не поставим питање: "Хоће ли ме се неко сетити?"

Озебле руке траже топло склониште, док их неуморни ветар додирује својим плесом. Приморавају ме да кренем кући. Град је успавана колевка под сводом магле и над кишним тлом. Стојим сама под украсним фењером што пригушеним светлом не баца свуда одсјај. Свеједно се улице примећују полетним лишћем и понеким упаљеним светлом унаоколо. Мирнијом се осећам, роде. Кад преко тебе дању прелете селице, сетиш ли се Америке? Овде бар стојиш на свом, не видевши човека који није чуо за тебе. Славан си, научниче. Ни сва Србија није већа од тебе.

Покрај тебе, ове ноћи се буди дуго скривана свест о ширини наше стварности. Сутра ће већ сва размишљања заменити сутонски немири. А ја ћу себе опет пронаћи несхваћеном међу домаћим странцима под окриљем свода ове транзитне земље.

Поздрављам те мукло речју моје гордости, Роде.

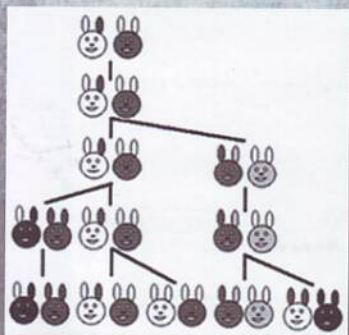
Јована Кеџман, IV-5

Занимљива математика - Фибоначијев низ

Задати бројеви 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21.... питање би требало да гласи који је следећи број у низу. Уколико приметимо да збир два суседна броја даје следећи у низу, онда је одговор 34.

Е баш то представља Фибиначијев низ.

У математици, Фибоначијев низ је низ бројева у коме су прва два броја 0 и 1, а сваки следећи је збир претходна два броја. Дакле, 0, 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13... Иако је вековима раније проучаван у Индији, име је добио по извесном италијанском средњовековном математичару Фибоначију (Леонардо Писано Биголло (1170 – 1250)), који је овај низ представио западњачкој науци.

Легенда каже да је до овог открића Фибоначи дошао посматрајући понашање зечева, чије је размножавање пратило динамику овог бројчаног низа.

1202. године, италијански математичар Леонардо Писано, познатији као Фибоначи, поставио је питање: „У идеалним условима, колико парова зечева можемо добити у години дана од једног пара зечева?“

Овај експеримент се базира на услову да женка увијек рађа парове и да се сваки пар састоји од мужјака и женке. Два новорођена зеца стављају се у ограђено место где се даље размножавају. Зечеви се не могу размножавати док нису бар годину дана стари па први месец постоји само један пар зечева.

Са Фибоначијевим бројевима се сусрећемо сваки дан, а да то и на опазимо. Фибоначијеви бројеви се појављују на разним биљкама, од дана клијања па све до цветања. Приликом раста младе биљке, она се грана и пушта лишће по

правилу Фибоначијевог низа. Број латица на цвету је 3, 5 или 13, но има их и са више, али оне обично прате ту правилност. Мало која биљка има 4 или 6 латица.

Можда је баш због Фибоначијевог низа и правила у природи тешко наћи детелину са 4 листа?

“Фибоначијев низ” од 19. века фасцинира и уметнике и научнике.

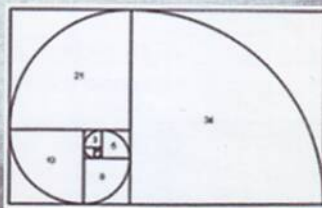
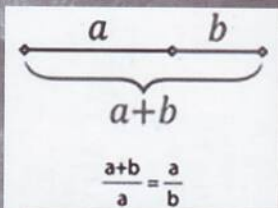
Не фасцинира само „Фибоначијев низ“ бројева, фасцинира и златни број 1,6180339.....

А шта он у суштини представља?

Количник два узастопна броја из “Фибоначијевог низа”? И то, али не само то!

По Еуклиду она гласи : $b:a = a:(a+b)$ или „Мање према Већем као Веће према Целини.“

Ако је $a = 1.0$ онда је $b = 0.618$ тј. $a+b = 1.618$ и ова величина је позната као златна средина (златни број) или златни пресек. Представља се грчким словом Фи и то је ирационалан број: $\phi = 1.6180339887499$

Још један начин презентације Фибоначијевог низа је цртањем квадрата одређене површине. Починемо са два квадрата дужине странице 1, које нацртамо једн до другог. Затим изнад та два квадрата нацртамо квадрат дужине странице 2 ($1+1=2$). Затим поред тако добијеног правоугаоника, нацртамо квадрат дужине странице 3 ($1+2=3$). Ако наставимо са додавањем нових квадрата на слику, таквих да је страница новог квадрата једнака збиру дужина страница претходна два, добијамо квадрате чије су дужине страница једнаке бројевима Фибоначијевог низа. Ако у тако добијене квадрате уцртамо правоугаоне кружне лукове, добијамо спиралу, која је веома добра апроксимација спирала. Златни пресек је пропорцијски дијаграм природе-божанска пропорција. Налазимо га у генетици, у пропорцијама живих бића, у сваком расту, гранању, цветању.

Старе цивилизације божански код природе примењују у уметности, стварајући ремек-дела која зраче својом лепотом и непролазношћу: Кеопсова пирамида, Партенон, грчке вазе и скулптуре.

Ренесансни уметници, враћајући се Антици, а пре свега природи, поново примењују златни пресек у уметности стварајући дела попут Микеланђеловог „Давида“ и „Мона Лизе“ Леонарда да Винчија.

Чувени архитекта и сликар XX века, Ле Корбизје, цео свој стваралачки рад заснива на златним пропорцијама: “Сви смо ми шетајући пример златног броја!”

Фибоначијеви бројеви су свуда у природиа златни пресек свуда око нас...

Сличност биљака и људских органа

Мајка природа потрудила се када су у питању сличности. Одређене намирнице штите, баш оне органе на које подсећају. Најупечатљивији примери за то су:

ШАРГАРЕПА - ОЧИ

Као што већ знамо, шаргарепа је веома здрава за очи, јер је богата витаминима и бета кератином, што смањује шансу губитка вида. Осим тога, примећује се, да када се шаргарепа пресече на пола, на њој ће се лако уочити кружне линије, које подсећају на грађу ока.

ОРАХ - МОЗАК

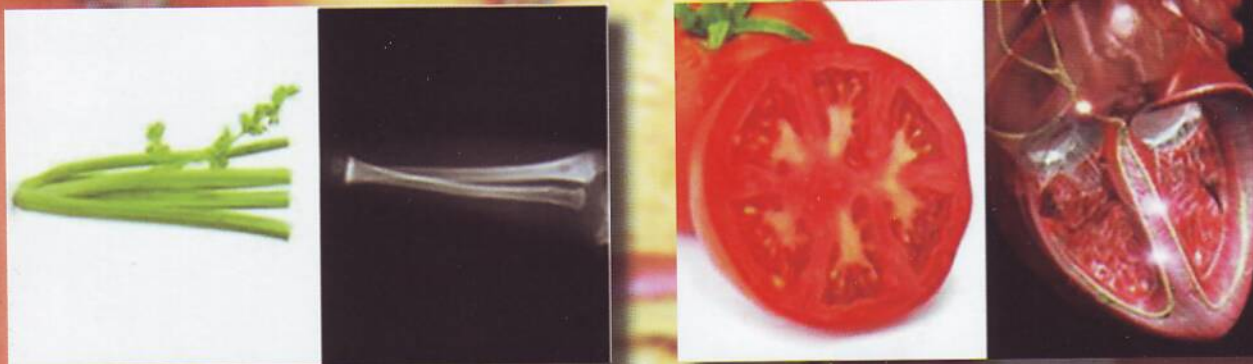
Доказано је да орах помаже у развоју можданих функција, јер садржи омега-3 масне киселине које су неопходне за функционисање мозга. Набори које орах има, личе на моздану кору.

ЦЕЛЕР - КОСТИ

Целер је извор силицијума, и костима даје снагу, али поред тога, кости имају 23% натријума у себи, баш као и целер. Сличност целера и костију, такође се запажа у томе што стабљике целера изгледају баш као кости.

ПАРАДАЈЗ - СРЦЕ

Доказано је да је због ликопена у парадајзу, смањен ризик за развој срчаних болести. Пресек парадајза показује, да наликује структури срца, има четири коморе и црвен је.

СЛАТКИ КРОМПИР – ПАНКРЕАС; утиче на равнотежу шећера у крви.

ЂУМБИР – ЖЕЛУДАЦ; садржи ензиме који спречавају грчеве, настанак чира, оштећење слuzнице...

ГЉИВЕ – УХО; побољшавају слух јер су једна од ретких намирница које садрже витамин Д.

ПАСУЉ – БУБРЕЗИ; помаже при функцији бубрега.

Нина Срдић, I-2

Поносни даваоци крви

Хуманост и добра воља ученика и професора наше школе огледа се у томе да смо ове, као и сваке претходне године, међу водећим школама у граду када је у питању одзив за добровољно давалаштво крви. Два пута у току школске године организовано одлазимо у Завод за трансфузију крви Војводине и показујемо своју хуманост, па смо тако и ове године 26. IX у великом броју помогли онима којима је крв најпотребнија. Исту акцију, у још већем броју, поновили смо у марту 2015. године и својим примером покушали да продремо у свест свих здравих људи и у њима пробудимо хуманост. Тако да... драги ученици и професори позивамо вас да нам се придружите ако већ нисте и помогнете нам да заједничким снагама спасимо живот и измамимо осмех на лицу онима којима је најтеже.

проф. Маја Бегојевић

БИСЕРИ

„Штампач“

У првом разреду наше школе професорка упорно покушава да дође до одговора:

„Добро, појавила се штампана књига. Које је то велико откриће током ренесансе, које је омогућило појаву штампане књиге?“

Ученик ће као из топа: „Штампач!“

А професорка, резигнирано: „Да није ласерски?!!“

„Архипелаг“

Професорка испитује ученика и дошло је на ред питање о државном уређењу Атине.

Ученик одовара: „Знам, то је архипелаг!“

Професорка, „одушевљена“ што је уместо аеропага „добила“ архипелаг, одговором узврати: „Погрешно си адресу, само једна даље је учионица дванаест!“ (мислећи на кабинет географије)

„Максвел, Тесла и Пушкин“

На контролном задатку био је постављен задатак да се наведу имена физичара који су заслужни за откриће ЕМ таласа. Један од одговора је гласио: „Максвел, Тесла и Пушкин!!!“

(Где нестаде наш Пупин?!!)

„Милош Обреновић“

Мислећи да поставља питање на које ће сигурно добити прави одговор, професорка пита:

„Ко је убио Мурата у Косовској бици?“

Ученик самоуверено одговара: „Милош Обреновић!“

(Ни сам није знао да има временску машину!)

„Хуманизам“

На питање шта је хуманизам ученик је одговорио:

„То Вам је кад људи помажу другим људима.“

(Да ли је после било помоћи?!!)

Новинарска секција

Своје предлоге, текстове и фотографије шаљите на адресу: kalambur.gimnazija@gmail.com
Оснивач и издавач: Гимназија „Лаза Костић“ - седиште: Лазе Лазаревића 1, Нови Сад
Редакција: професори Лидија Огњановић и Зорица Кокаи
Припрема за штампу: Игор Перковић, тираже: 300

